

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2011. évi szeptember hó 27. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A másodfokú bíróság a testi sértés büntette és más bűncselekmény miatt **I.rendű vádlott és 2 társa** ellen indult büntetőügyben a Baranya Megyei Bíróság 7.B.423/2010/13. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A Baranya Megyei Bíróság a 2011. március 7. napján kelt ítéletével I.rendű vádlottat életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt 1 év 4 hónap börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. II.rendű vádlottat garázdaság vétsége miatt 6 hónap fogházra ítélte, amelynek végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy I.rendű vádlottbüntetésének fele része letöltése után feltételes szabadságra bocsátható. Az elsőfokú bíróság III.rendű vádlottat 1 rb. garázdaság büntetének vádja alól felmentette, az I.r. és II.r. vádlottakat egyetemlegesen, illetve megosztva kötelezte a bűnügyi költség részbeni megfizetésére.

A megyei bíróság ítélete ellen az ügyész az I.r. vádlott terhére súlyosításért, a II.r. vádlott terhére a cselekmény eltérő minősítése és a büntetés súlyosítása, a III.r. vádlott esetében bűnösségének megállapítása és vele szemben büntetés kiszabása végett jelentett be fellebbezést.

Az I.r. vádlott és védője a megyei bíróság ítélete ellen enyhítésért fellebbezett.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános tárgyaláson jelen levő képviselője útján az ügyészi fellebbezést fenntartva, annak irányát megváltoztatva, az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére tett indítványt.

A másodfokú bíróság sem az ügyészi, sem a védelmi fellebbezéseket nem találta megalapozottnak.

A kölcsönös fellebbezések folytán a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülvizsgálta, és megállapította, hogy a megyei bíróság az eljárást a perrendi szabályok részbeni megsértésével folytatta le, így a megállapított tényállás részben megalapozatlan. Az eljárási szabálysértés azonban a másodfokú eljárás során kiküszöbölhető volt.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában hivatkozott I.rendű vádlott nyomozás során tanúként tett vallomására (nyomozati iratok 451-453. oldal). E vallomást azonban a Be.291.§ (2) bekezdésében írtak ellenére a tárgyaláson nem olvasta fel. Az elsőfokú bíróság ezzel az eljárási törvényben rögzített közvetlenség elvét megsértette, hiszen határozatát olyan bizonyítékra alapította, melyet a tárgyaláson nem vizsgált meg.

A fenti eljárási szabálysértés kiküszöbölése érdekében a másodfokú bíróság a Be.363.§ (2) bekezdése alapján tárgyalást tartott, és azon a Be.351.§ (1) bekezdésére figyelemmel bizonyítást folytatott le. Ennek során pótolta az elsőfokú bíróság által elmulasztott vallomás felolvasását, ezzel a megyei bíróság által elkövetett eljárási szabálysértést kiküszöbölte. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a bizonyítás kiegészítése után mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól.

A megyei bíróság indokolási kötelezettségének csak legalapvetőbb mértékben tett eleget, azonban a másodfokú bíróság megállapította, hogy ez a körülmény a bűnösség megállapítására, illetőleg a bűncselekmények minősítésére nem volt olyan lényeges kihatással, amely miatt az elsőfokú ítéletet a Be.375.§ (1) bekezdése alapján hatályon kívül kellett volna helyezni.

Az indokolási kötelezettség teljesítésének hiányosságai részben arra is visszavezethetők, hogy a nyomozás során csak a vádlottak közötti történések feltárására került sor, sem annak előzményei, sem pedig a III.r. vádlott bántalmazását követő események nem tisztáztak. Emiatt a vádirati tényállás is csupán szűk körű, és az egymást követő eseménysor egy részletére koncentrált. E körülmény azonban a vádlottak büntetőjogi felelősségének kérdésében történő állásfoglalást alapvetően nem befolyásolta, csupán a vádlottak és a tanúk szavahihetőségének ellenőrzését, a bizonyítékok mérlegelését nehezítette meg.

Sz.....n, a 2010. április 4-én 1 és 2 óra között a M..... utca és az E..... utca kereszteződésében működő térfigyelő kamera felvételei alapján a cselekmény elkövetésének időpontja és annak gyors lefolyása kétséget kizáróan és nagy pontossággal megállapítható volt. A vádlottak és valamennyi tanú vallomása egybehangzó abban is, hogy I.rendű, II.rendű és III.rendű vádlott, valamint **tanú1** között a beszélgetés kezdetben békésen, jó hangulatban zajlott. A vallomások alapvetően a II.r. vádlott és a III.r. vádlott közötti verekedés megindulása, a támadó

személye tekintetében ellentmondásosak. Az I.rendű vádlotta nyomozás során tanúként tett vallomásában úgy nyilatkozott, hogy a verekedés kezdeményezője II.rendű vádlott volt. A nyomozati iratok 453. oldalán található vallomásában azt mondta: „Aztán egyszer csak hirtelen a B.... nekítámadt a srácnak, majd verekedni kezdtek.” Ezt követően a verekedés második része kapcsán ismételten a II.rendű vádlottat jelölte meg mint kezdeményezőt, azt vallotta „a B.....nak ismételten elborult az agya, de tény, hogy ismételten nekiment a srácnak, aki velem beszélgetett.”

Ezt a vallomását az I.rendű vádlott 2010. június 22. napján első kihallgatása alkalmával tette meg. Vallomását teljes egészében alátámasztja a III.rendű vádlottvallomása is. Nem vitás, hogy ezt követően az I.rendű vádlott vádlottként tett vallomása során e nyilatkozatát részben megváltoztatta, és úgy vallott, hogy nem tudja megmondani, ki volt a verekedés kezdeményezője. Ezen túlmenően a verekedés második részére vonatkozóan már úgy nyilatkozott, hogy a III.r. vádlott is további verekedésre hívta ki a II.rendű vádlottat. Ezt a vallomást az I.r. vádlott azonban 2010. július 6. napján, már gyanúsítotti kihallgatása alkalmával tette. Az I.rendű vádlotttanúként tett vallomását teljes egészében megerősíti és alátámasztja **tanú1** 2010. június 21. napján tanúként tett vallomása (nyomozati iratok 389-391. oldal). Ebben **tanú1** is azt vallja, hogy a II.rendű vádlott támadt rá III.rendű vádlottra, ezt követően verekedtek össze, és a verekedés első részének lezárása után a II.rendű vádlott volt ismételten a támadó, amikor megtudta, hogy vérzik a szája. E körben **tanú1** pontosan úgy nyilatkozott „Amikor megtudta tőlem a Gábor, hogy vérzik a szája, akkor ismét nekiesett a srácnak, megint verekedni kezdtek.”

Tanú1 a bíróság előtt tett vallomásában szintén úgy nyilatkozott, hogy nem tudja megmondani, a verekedésnek ki volt a kezdeményezője, de állította, hogy a szóváltás után a III.rendű vádlott volt, aki a tettelegességet elkezdte, ő nyúlt II.rendű vádlott vállához. Vallomás-változtatására azonban magyarázatot adni nem tudott.

E bizonyítékok egybevetése és értékelése során alapvetően az állapítható meg, hogy az I.r. vádlott és **tanú1** tanú első nyilatkozataiban egyértelműen és határozottan a II.rendű vádlottat jelölte meg, mint a verekedés kezdeményezőjét, mind a tettelegesség első, mind pedig második része tekintetében. **tanú1** későbbi tanúvallomásában ezt a vallomását megváltoztatta, arra azonban elfogadható indokot nem tudott adni, míg I.rendű vádlotta bíróság előtt a vallomástételt megtagadta, így a nyomozás során tett és korábbi tanúvallomásától eltérő gyanúsítotti nyilatkozatának ellentmondásaira a bíróság nem kaphatott választ. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság alappal fogadta el a tényállás megállapítása során a III.rendű vádlottvédekezését, melyet a vele nyilvánvalóan érdekellentétben álló I.r. vádlott nyomozás során tett tanúvallomása, valamint **tanú1** első tanúvallomása is alátámasztott.

Az eljárás során kihallgatott nagy számú tanú túlnyomórészt nem tudott értékelhető vallomást tenni a cselekmény lefolyásával kapcsolatosan, csupán annak előzményeire, illetve következményeire, a bántalmazást követő eseményekre tudtak nyilatkozni. E körben kivétel **tanú2** vallomása, aki a nyomozás során első

kihallgatása alkalmával, 2010. április 9. napján azt vallotta (nyomozati iratok 263. oldal), hogy a II.r. vádlott támadt rá III.rendű vádlottra, ekkor ők a társaikkal együtt odafutottak, de az egyik személy - a vallomásból utólag beazonosíthatóan I.rendű vádlott- a zsebéből előhúzott egy kést, és azzal őket fenyegetve azt mondta, hogy menjenek innen, mert torkon szúrja őket. Ezt követően ő és a társai a helyszínről elmentek, de azt látta, hogy a három személy, I.rendű, II.rendű vádlottak, valamint **tanú1** együtt ütni-vágni kezdték a sértettet, a III.rendű vádlottat. Ezt a vallomását a bírósági tárgyaláson megváltoztatta, és azt vallotta, hogy ténylegesen nem látta ki volt a verekedés kezdeményezője, annak lefolyását sem látta, csupán a III.rendű vádlotthangját hallotta, és azt látta, hogy ő már a földön fekszik. Vallomás-változtatására indokot ő sem tudott adni, a nyomozás során tett vallomását azonban megerősíteni látszik **tanú3** nyomozás során tett vallomása, aki állította, hogy őt **tanú2** a vádbeli időpontban felhívta és a segítségét kérte azzal, hogy nyakon akarják szúrni őket. **Tanú2** tanúvallomása tehát, amelyet más, az eljárás során beszerzett nyilatkozat is alátámaszt, megerősíti azt, hogy a cselekmény kezdeményezője nem a III.rendű vádlott volt.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helytállóan vonta le azt a következtetést, hogy a vádbeli eseménysornak nem elkövetője, hanem sértettje volt a III.rendű vádlott.

Miután I.rendű vádlotta III.r. vádlott bántalmazása tekintetében büntetőjogi felelősségét a nyomozás során elismerte, azt a bírósági eljárás során sem tagadta, és e vallomását megerősítette II.rendű, III.rendű vádlottvallomása, valamint **tanú1** tanúvallomása is, e körben az elsőfokú bíróság indokolásának részletesebb kiegészítésére nincs szükség, azért sem, mert az I.r. vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítását sem a védelem, sem a vád nem támadta.

A fentiek szerint a másodfokú bíróság egyetértett a megyei bíróság indokolásával, mérlegelő tevékenységével, melyben iratellenességet vagy téves ténybeli következtetést nem észlelt. A megállapított tényállás megalapozott és mind az I-II.r. vádlottak büntetőjogi felelősségére, mind pedig a III.r. vádlott felmentésére levont jogkövetkeztetés helytálló.

Az elsőfokú bíróság a vádlottak cselekményeit is törvényesen minősítette. A III.r. vádlott felmentésére figyelemmel a II.r. vádlott cselekményét nem lehet garázdaság büntettként értékelni, ezért az erre irányuló ügyészi fellebbezés a tényállás megváltoztatása és a III.r. vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítása nélkül nem vezethetett eredményre.

Az ügyészség álláspontja szerint a III.r. vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítására azért is sor kerülhet, mert a cselekmény előzményeiből az a következtetés vonható le, hogy a tényleges tettegességet megelőző kölcsönös szóváltás olyan jellegű volt, amely egyenesen vezetett a II. és III.r. vádlott közötti verekedéshez, így a jogos védelmi helyzet megállapítására nincs lehetőség. Az irányadó tényállás szerint a II.r. vádlott, valamint **tanú1** és a III.r. vádlott közötti

szóváltás, illetve beszélgetés azért váltotta ki a II.r. vádlott indulatát, mert a III.r. vádlott feltűnően dicsekedett verekedési tudásával és ezzel kapcsolatos kijelentései felingerelték II.rendű vádlottat. Az eljárás során egyáltalán nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy a III.r. vádlott kijelentései bármilyen módon sértőek lettek volna a II.r. vádlottra nézve, arra sem merült fel adat, hogy ezek a kijelentések provokálták volna a II.r. vádlottat. Sőt, amint az I.rendű vádlottvallomásaiból kiderült, inkább a II.r. vádlott és **tanú1** voltak azok, akik sértő megjegyzéseket tettek a III.rendű vádlottra, ők voltak azok, akik cukkolták őt.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a tényállás ilyen módon történő megállapítása mellett a sértő kijelentéseket nem tartalmazó, nem fenyegető, és verekedésre egyáltalán nem utaló kijelentések használata mellett nincs helye annak a megállapításnak, hogy a II. és III.r. vádlott között lezajlott párbeszéd a III.r. vádlottnak felróhatóan vezetett egyértelműen a verekedéshez, és ezért az ő esetében a jogos védelmi helyzet megállapítására nincs lehetőség. A beszerzett bizonyítékok alapján csupán annyi állapítható meg, hogy a két vádlott között a beszélgetés eldurvult, ez főként a II.r. vádlott ingerültsége miatt vált feszültté, és ez vezetett a II.r. vádlott által kezdeményezett tettelegességhez.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság törvényesen állapította meg, hogy a III.r. vádlott a II.r. vádlott támadása miatt jogos védelmi helyzetben cselekedett, így, bár részt vett a verekedésben, annak nem elkövetője, a garázdaságnak nem részese, hanem sértettje volt. Ezért a felmentésére is az anyagi és eljárási szabályok megfelelő alkalmazásával került sor.

Az elsőfokú bíróság a bűnösségi körülményeket az I. és II.r. vádlott esetében is helyesen tárta fel, és súlyuknak megfelelően értékelte. Mindkét vádlott büntetett előéletű, így a velük szemben alkalmazott jogkövetkezmények arányban állnak a terhükre megállapított cselekmények tárgyi súlyával és a személyükben felismerhető társadalomra veszélyességgel. Az I.rendű vádlottkifejezetten brutálisan bántalmazta a III.r. vádlottat. Az ilyen súlyos bántalmazásra nem adhatott indokot az, hogy barátja, a II.rendű vádlottaz általa kezdeményezett verekedésben alul maradt. A II.r. és III.r. vádlottak közötti verekedés jellege nem indokolta az I.r. vádlott ilyen durva fellépését. Az elsőfokú bíróság valamennyi, az I.r. vádlott javára figyelembe vehető bizonyítékot értékelt, amikor a büntetést az enyhítő szakasz alkalmazásával szabta ki, azzal, hogy a büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható. A cselekmény jellegére, különösen arra figyelemmel, hogy nem az I.r. vádlott volt a kezdeményező, ő csupán társa érdekében avatkozott a bántalmazásba a büntetés súlyosítása sem indokolt. A II.r. vádlott esetében - korábbi hasonló jellegű elítélése ellenére - nem indokolt a büntetés súlyosítása. A felfüggesztett szabadságvesztés-büntetés kellően súlyos joghátrány. Sem a szabadságvesztés, sem a felfüggesztés időtartamának súlyosítása nem indokolt.

Mindezek alapján a fellebbviteli bíróság a megyei bíróság ítéletét a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

P é c s, 2011. szeptember 27.

Dr.Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr.Tóth Sándor s.k. előadó bíró, Dr.Túri Tamás s.k. bíró

A Baranya Megyei Bíróság 7.B.423/2010/13. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.I.150/2011/4. számú végzése folytán 2011. szeptember 27. napján jogerőre emelkedett és a II.r. vádlottal szemben kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés-büntetés kivételével végrehajthatóvá vált.

.Makai Lajos s.k.
a tanács elnöke